

**КАЛЕНДАРНО-ТЕМАТИЧНЕ ПЛАНУВАННЯ УРОКІВ
УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ДЛЯ 7 КЛАСУ*
(88 год, 3 год на тиждень)**

І семестр

Пор. №	Дата	Зміст програмового матеріалу	Примітки
Вступ			
1		Літературна норма української мови.	
Повторення й узагальнення вивченого в попередніх класах			
2		Розділові знаки у вивчених синтаксичних конструкціях.	
3		Частини мови (іменник і прикметник). Вивчені групи орфограм у іменникові і прикметникові.	
4		Частини мови (числівник і займенник). Вивчені групи орфограм у числівникові і займенникові.	
5		<i>Контрольна робота.</i> Повторення й узагальнення вивченого в попередніх класах (<i>тестові завдання</i>). Ознайомлювальне читання мовчки текстів наукового й публіцистичного стилів.	
6		<i>Урок мовленнєвого розвитку.</i> Повторення вивченого про текст, його структурні особливості, мовні засоби зв'язку речень у тексті. Мікротема тексту.	
7		<i>Урок мовленнєвого розвитку.</i> Усний вибіркового переказ тексту наукового стилю.	
Морфологія. Орфографія			
Дієслово			
8		Дієслово: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль.	
9		Форми дієслова (загальне ознайомлення).	
10		Неозначена форма дієслова. Доконаний і недоконаний вид дієслова.	
11		<i>Урок мовленнєвого розвитку.</i> Повторення вивченого про типи мовлення. Особливості побудови опису зовнішності людини.	
12		<i>Урок мовленнєвого розвитку.</i> Усний докладний переказ розповідного тексту художнього стилю з елементами опису зовнішності людини.	
13		Часи дієслова. Теперішній час.	
14		Майбутній час дієслова.	
15		Дієслова I і II дієвідміни.	
16		Дієвідмінювання дієслів теперішнього й майбутнього часу.	
17		Букви е, и в особових закінченнях дієслів I і II дієвідміни.	
18		Правопис -ться, -шся в кінці дієслів.	
19		Минулий час. Зміна дієслів у минулому часі.	
20–21		<i>Уроки мовленнєвого розвитку. Контрольний письмовий стислий переказ розповідного тексту в художньому стилі про виконання певних дій.</i>	
22		Способи дієслів (дійсний, умовний, наказовий).	
23		Творення дієслів умовного й наказового способів.	
24		Знак м'якшення в дієсловах наказового способу.	
25		<i>Урок мовленнєвого розвитку.</i> Усний твір-опис виконання дій на основі власних спостережень у художньому стилі.	
26		Безособові дієслова.	
27		Способи творення дієслів.	
28		Написання не з дієсловами.	
29		Узагальнення й систематизація вивченого з теми «Дієслово».	
30		<i>Контрольна робота.</i> Дієслово (<i>тестові завдання</i>).	
Дієприкметник			
31		Дієприкметник як особлива форма дієслова: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль.	
32–33		Творення, відмінювання і правопис активних дієприкметників теперішнього й минулого часу.	
34–35		Творення, відмінювання і правопис пасивних дієприкметників. <i>Контрольний диктант.</i>	
36		Дієприкметниковий зворот. Відокремлення комами дієприкметникових зворотів (після означуваного іменника).	
37–38		<i>Уроки мовленнєвого розвитку.</i> Письмовий твір-опис зовнішності людини за картиною в художньому стилі.	
39		Написання н у дієприкметниках та нн у прикметниках дієприкметникового походження.	
40		Дієслівні форми на -но, -то .	
41		Написання не з дієприкметниками.	
42		<i>Урок мовленнєвого розвитку.</i> Усний докладний переказ тексту публіцистичного стилю з елементами роздуму.	

* Укладено відповідно до Програми для загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання. Українська мова. 5–9 класи / уклад. Г. Т. Шелехова, Т. Д. Гнаткович, Н. Б. Коржова, В. І. Новосолова, М. І. Пентиліук, А. С. Пономаренко, К. В. Таранік-Ткачук. – К.: Видавничий дім «Освіта», 2013 (з урахуванням змін 2015 р.).

43		Узагальнення й систематизація вивченого з теми «Дієприкметник».	
44		Контрольна робота. Дієприкметник (тестові завдання). Контрольне читання мовчки тексту монологічного характеру публіцистичного стилю.	

II семестр

Дієприслівник

45		Дієприслівник як особлива форма дієслова: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль.	
46		Вид і час дієприслівників. Творення дієприслівників недоконаного і доконаного виду.	
47–48		Уроки мовленнєвого розвитку. Контрольний письмовий докладний переказ тексту-роздуму дискусійного характеру в публіцистичному стилі.	
49		Дієприслівниковий зворот. Коми при дієприслівниковому звороті й одиничному дієприслівникові.	
50		Написання не з дієприслівниками.	
51		Узагальнення й систематизація вивченого з теми «Дієприслівник».	
52		Контрольна робота. Дієприслівник (тестові завдання). Виразне читання вголос науково-популярних і публіцистичних текстів.	

Прислівник

53		Прислівник: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль.	
54		Розряди прислівників. Правила наголошування прислівників.	
55		Ступені порівняння прислівників.	
56		Урок мовленнєвого розвитку. Повторення вивченого про жанри мовлення. Оповідання, особливості його побудови.	
57–58		Уроки мовленнєвого розвитку. Письмовий твір-оповідання за поданим сюжетом.	
59		Правопис прислівників на о , е , утворених від прикметників і дієприкметників.	
60		И та і в кінці прислівників.	
61		Н і нн у прислівниках.	
62		Написання не і ні з прислівниками.	
63		Урок мовленнєвого розвитку. Ділові папери. Розписка.	
64–65		Написання прислівників разом і через дефіс.	
66		Написання прислівникових словосполук окремо.	
67		Узагальнення й систематизація вивченого з теми «Прислівник».	
68		Контрольна робота. Прислівник (тестові завдання). Контрольне аудіювання тексту наукового стилю.	

Прийменник

69		Прийменник як службова частина мови. Прийменник як засіб зв'язку у словосполученні.	
70		Види прийменників за будовою.	
71–72		Уроки мовленнєвого розвитку. Письмовий портретний нарис у публіцистичному стилі.	
73		Написання похідних прийменників разом, окремо і через дефіс.	

Сполучник

74		Сполучник як службова частина мови. Види сполучників за походженням.	
75		Види сполучників за способом використання в реченні: сполучники сурядності й підрядності.	
76–77		Уроки мовленнєвого розвитку. Контрольний твір розповідного характеру про виконання автором улюбленої справи в художньому стилі.	
78		Види сполучників за будовою. Правопис сполучників (написання разом і через дефіс).	

Частка

79		Частка як службова частина мови.	
80		Урок мовленнєвого розвитку. Анотація.	
81		Написання часток -бо , -но , -то , -таки , -от .	
82		Написання не і ні з різними частинами мови.	
83		Написання не і ні з різними частинами мови. Контрольний диктант.	
84		Урок мовленнєвого розвитку. Складання й розігрування діалогів дискусійного характеру, а також діалогів, що доповнюють почутий або прочитаний текст, відповідно до запропонованої ситуації спілкування, пов'язаної з характеристикою людей.	

Вигук

85		Вигук як особлива частина мови. Кома і знак оклику при вигуках. Дефіс у вигуках.	
86		Контрольна робота. Прийменник, сполучник, частка, вигук (тестові завдання).	

Узагальнення й систематизація вивченого

87		Узагальнення й систематизація вивченого про частини мови.	
88		Узагальнення й систематизація вивченого про правопис і використання різних частин мови в мовленні.	

Склав **Сергій ОМЕЛЬЧУК**,
доктор педагогічних наук,
доцент Херсонського державного університету,
відмінник освіти України

**КАЛЕНДАРНО-ТЕМАТИЧНЕ ПЛАНУВАННЯ УРОКІВ
УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ ДЛЯ 7 КЛАСУ*
(70 год, 2 год на тиждень)**

Обов'язкова кількість видів контролю

	I семестр	II семестр
Контрольні роботи у формі: – контрольного класного твору; – виконання інших завдань (тестів, відповідей на запитання тощо)	3 1 2	3 1 2
Уроки мовленнєвого розвитку (МР)	2 (y + n)	2 (y + n)
Уроки позакласного читання (ПЧ)	2	2
Уроки літератури рідного краю (ЛРК)	2	2
Уроки виразного читання	1	1
Перевірка зошитів	4	5

І семестр

Пор. №	Дата	Зміст програмового матеріалу	Примітки
Вступ			
1		Художній твір як явище мистецтва, новий ірреальний світ, створений письменником, його особливість і значення. Функції мистецтва.	
Із пісенних скарбів			
2		Жанрово-тематичне розмаїття пісень (суспільно-побутові: козацькі, чумацькі, кріпацькі, рекрутські та солдатські, бурлацькі, наймитські й заробітчанські тощо). Ідейно-художнє багатство їх. Висловлювання відомих людей про українські народні пісні. ТЛ: суспільно-побутові пісні.	Вивчити напам'ять одну пісню (на вибір).
3		Трагічний і героїчний пафос козацьких пісень. «Ой на горі та женці жнуть», «Стоїть явір над водою». ТЛ: пафос твору.	
4		Трагічний і героїчний пафос козацьких і чумацьких пісень. «Гомін, гомін по діброві», «Ой у степу криниченька».	
5		Коломийки. «Дозвілля молоді», «Жартівливі коломийки» – «перли розсипаного намиста». Особливість жанру і його життєвість. Будова, ритм коломийок. Життєствердний і гумористичний пафос. ТЛ: коломийки.	
6		<i>Урок мовленнєвого розвитку.</i> Складання коломийок.	
Про далекі минулі часи			
7		Іван Франко. Короткі відомості про митця і його багатогранну творчість. «Захар Беркут». Історична основа повісті. ТЛ: історична повість.	
8		Змалювання у повісті героїчної боротьби русичів-українців проти монголо-татарських нападників.	
9		Патріотична ідея у творі. Уславлення сміливості, патріотизму, вірності в образах Максима і Мирослави.	
10		Проблема вибору людини у вирішальній ситуації. Характеристика образів Захара Беркута і Тугара Вовка.	
11		Художні засоби, особливості мови повісті. Роль діалектизмів у творі. Значення повісті.	
12		<i>Урок виразного читання.</i> Виразне читання уривка з повісті «Захар Беркут».	
13		<i>Контрольна робота.</i> Із пісенних скарбів, коломийки, Іван Франко (розгорнуті відповіді на запитання).	
14		<i>Урок літератури рідного краю.</i> Літературні персоналії територіальної громади.	
15		Тарас Шевченко. Повторення життєпису поета. Мотив усеперемагаючого життєлюбства, доброти, любові. Зміна емоційного стану захищеної дитячої душі у великому і складному світі («Мені тринадцятий минало...»).	

* Укладено відповідно до Програми для загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання. Українська література. 5–9 класи / упоряд. К. В. Таранік-Ткачук, М. П. Бондар, О. М. Івасюк, С. А. Кочерга, Л. І. Кавун, О. І. Неживий, Н. В. Михайлова, Р. В. Мовчан (керівник групи). – К.: Видавничий дім «Освіта», 2013 (з урахуванням змін 2015 р.).

16	Ідея незнищенності справжнього кохання, краси, вірності («Тополя»).	
	ТЛ: балада, метаморфоза.	
17	«Заповіт» («Як умру, то поховайте...») – твір, що єднає минуле, теперішнє і майбутнє. Історія його написання. Ідея єднання з рідною землею. Мрія про щасливе майбутнє свого народу, віра в нього.	Вивчити напам'ять.
	ТЛ: ідея.	
18	Андрій Чайковський. Коротко про митця. «За сестрою». Відтворення історичних подій з позицій гуманізму. Напружений динамічний сюжет повісті.	
	ТЛ: героїко-романтична повість, романтичний герой, композиція.	
19	Родина Судаків. Геройство і лицарська відвага Павлуся.	
20	Шляхетність, відповідальність, мужність, вірність, життєлюбство запорозьких козаків.	
21	Використання в повісті фольклорних мотивів, засобів (зокрема прийому гіперболізації).	
22	<i>Контрольна робота.</i> Тарас Шевченко, Андрій Чайковський (<i>тестування</i>).	
23	<i>Урок позакласного читання.</i> Адріан Кащенко. «Над Кодацьким порогом».	
24	Михайло Стельмах. «Гуси-лебеді летять» – автобіографічна повість про дитинство.	
	ТЛ: автобіографічний твір.	
25	Звичаї, традиції українців. Єдність світу природи і світу дитячої душі. Образ гусей-лебедів.	
26	Образ чутливого до краси хлопчика Михайлика.	
27	Характеристика інших образів (діда, батьків, подружки Люби). Мова повісті. Роль художніх засобів та елементів фольклору.	
28	<i>Урок мовленнєвого розвитку.</i> Створення каліграм про природу.	
29	<i>Урок позакласного читання.</i> Світ поезій Михайла Стельмаха.	
30	<i>Контрольна робота.</i> Письмовий твір на одну з тем: «Шанобливе ставлення до природи у повісті «Гуси-лебеді летять»», «Поетична розповідь про дитинство (за повістю «Гуси-лебеді летять»)», «Стародавні уявлення і вірування нашого народу в повісті «Гуси-лебеді летять»».	
31	<i>Урок літератури рідного краю.</i> Літературні персоналії територіальної громади.	
32	Повторення вивченого. Семестрове оцінювання.	

ІІ семестр

Пор. №	Дата	Зміст програмового матеріалу	Примітки
Ти знаєш, що ти – людина...			
33		Григорій Тютюнник. Цікавий епізод із дитинства письменника. Повість «Климко». Тема воєнного лихоліття в повісті. Автобіографічна основа твору.	
34		Морально-етичні уроки доброти, чуйності, турботи про рідних.	
35		<i>Урок мовленнєвого розвитку.</i> Усне переказування найбільш вражаючих епізодів із повісті з аргументацією свого вибору.	
36		Ідея самопожертви. Характеристика образу Климка.	
37		Художні особливості твору. Мова персонажів як засіб характеристики їх.	
		ТЛ: художня деталь.	
38		<i>Урок позакласного читання.</i> Григорій Тютюнник. «Вогник далеко в степу».	
39		Олекса Стороженко. Короткі відомості про автора, його гумористичні твори. Оповідання «Скарб», морально-етичні проблеми твору.	
40		Гумористичне, викривальне зображення головного героя. Скарб – узагальнений образ щастя. Повчальний характер оповідання.	
41		Богдан Лепкий. Коротко про письменника. «Мишка (Казка для дітей: для малих і великих)». Актуальні морально-етичні питання у творі, проблема збереження загальнолюдських цінностей. Трагічна і комічна ситуації, їхня роль у розкритті головної думки, моралі.	
42		<i>Урок літератури рідного краю.</i> Літературні персоналії територіальної громади.	
43		Ліна Костенко. Коротко про письменницю. Уявне, фантастичне і реальне в її поезіях. «Дощ полив...».	
44		Ідея зіткнення неповторності й буденності, стандарту в «Кольорових мишах». Умовна, вигадана ситуація. Образ особливої дівчинки Анни.	Вивчити напам'ять одну поезію (на вибір).
45		Розгорнута притчева метафора про глибоке духовне наповнення людини – її «крилатість», що проявляється індивідуально. Духовне багатство – найбільший скарб у житті («Чайка на крижині», «Крила»).	

46		<i>Контрольна робота.</i> Григорій Тютюнник, Олекса Стороженко, Богдан Лепкий, Ліна Костенко (<i>розгорнуті відповіді на запитання</i>).	
47		Василь Симоненко – «лицар на білому коні» в українській літературі. «Лебеді материнства». Фольклорна основа поезії. Символічний зміст образу лебедів, романтичний пафос твору.	Вивчити напам'ять одну поезію (<i>на вибір</i>).
48		Загальнолюдські цінності та ідеї у вірші «Ти знаєш, що ти – людина?». Романтичний порив, прагнення пошуку, відкриттів і самовідкриттів у поезії «Гей, нові Колумби й Магеллани».	
49		<i>Урок виразного читання.</i> Конкурс на найкращого читця поезій Ліни Костенко й Василя Симоненка.	
50		Марина Павленко. «Русалонька із 7-В, або Прокляття роду Кулаківських». Казкове й реалістичне в повісті-казці, час теперішній і минулий у ній.	
51		Роздуми про сенс людського життя, моральний вибір кожного.	
52		Добро і зло в повісті, у сучасному світі та в людині. Образи дітей і дорослих, аналіз їхніх учинків.	
53		Роль у творі художніх засобів. Символічне значення образів старовинної шафи та чарівних коралів.	
54		<i>Урок позакласного читання.</i> Степан Васильченко. «Приблуда».	
55		Любов Пономаренко. «Гер переможений». Загальнолюдська ідея гуманізму й толерантності. Особливості художніх засобів новели (роль деталей, поєднання різних часових площин тощо). ТЛ: новела.	
56		<i>Контрольна робота.</i> Василь Симоненко, Марина Павленко, Любов Пономаренко (<i>тестування</i>).	
Ми – українці			
57		Україна періоду Другої світової війни, діяльність українських патріотів. Олег Ольжич – поет національного героїзму. Заклик іти за велінням свого серця, жити повнокровним життям у вірші «Господь багатий нас благословив».	Вивчити напам'ять одну поезію (<i>на вибір</i>).
58		Проблема людської волі в поезії «Захочеш – і будеш...» (із циклу «Незнаному воякові»).	
59		Лицар духу українського народу Олена Теліга. Вірш «Сучасникам» як моральний заповіт нащадкам.	
60		Ідея оптимізму і життєлюбства в художньому слові. Поезії «Радість», «Пломінний день».	
61		Олександр Гаврош. «Неймовірні пригоди Івана Сили». Повість про пригоди українського силача.	
62		Іван Сила (Іван Фірцак) – утілення непереможного духу українського народу, його доброти й щирості.	
63		Морально-етична проблематика твору: добро і зло, справжня дружба і любов, чесність і підступність.	
64		<i>Урок мовленнєвого розвитку.</i> Створення власної історії з головним героєм повісті Іваном Силою (<i>письмово</i>).	
65		Андрій Малишко. Відомий український поет, його пісні, що стали народними. Оспівування любові до матері, її щирих почуттів до своєї дитини («Пісня про рушник»).	Вивчити напам'ять одну поезію (<i>на вибір</i>).
66		Патріотичні почуття, найвищі духовні цінності у вірші «Чому, сказати, й сам не знаю...».	
67		Ліризм поезій Андрія Малишка. Оспівування ролі вчителя у навчанні та вихованні дітей у вірші «Вчителька».	
68		<i>Контрольна робота.</i> Письмовий твір на одну з тем: «Ідея патріотичного оптимізму та життєлюбства у творах Олега Ольжича й Олени Теліги», «Богатир Карпат Іван Сила», «Пісенно-поетична творчість Андрія Малишка».	
69		<i>Урок літератури рідного краю.</i> Літературні персоналії територіальної громади.	
70		Підсумковий урок-бесіда про твори, що вивчалися впродовж року й викликали найбільше зацікавлення. Семестрове та річне оцінювання.	

Склала **Ірина ПАВЛІВ**,
 учитель Тужилівського НВК,
 Калуський р-н, Івано-Франківська обл.